

PROJEKT

ZARZĄDZENIE
REGIONALNEGO DYREKTORA OCHRONY ŚRODOWISKA W GDAŃSKU
z dnia..... 2022 r.
zmieniające zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych
dla obszaru Natura 2000 Bagna Izbickie PLH220001

Na podstawie art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916) zarządza się, co następuje:

§ 1. W zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku z dnia 11 lipca 2016 r. w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagna Izbickie PLH220001 (Dz. Urz. Woj. Pom. z 2016 r. poz. 2555), wprowadza się następujące zmiany:

- 1) załącznik nr 3 otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 1 do niniejszego zarządzenia;
- 2) załącznik nr 4 otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 2 do niniejszego zarządzenia;
- 3) załącznik nr 5 otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 3 do niniejszego zarządzenia;
- 4) załącznik nr 6 otrzymuje brzmienie określone w załączniku nr 4 do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Identyfikacja istniejących i potencjalnych zagrożeń dla zachowania właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych oraz gatunków roślin i zwierząt i ich siedlisk będących przedmiotami ochrony.

Lp.	Przedmiot ochrony	Zagrożenia ¹⁾		Opis zagrożenia
		Istniejące	Potencjalne	
1.	7120 - torfowiska wysokie zdegradowane lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji	1) J02 - spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych; 2) M01.02 – susze i zmniejszenie opadów; 3) K02 - ewolucja biocenotyczna, sukcesja.		<p>ad 1) Podstawowym zagrożeniem jest przesuszenie torfowiska, które ma przyczyny antropogeniczne. Torfowisko, dawniej otoczone terenami bagiennymi, jest obecnie otoczone zmeliorowanymi łąkami, choć miejscowo zabagniającymi się. Leżą one na tym samym złożu torfów niskich, które podściela torfowisko Bagna Izbickie. Odprowadzanie wody z tych łąk może pogarszać bilans wodny torfowiska. Pozostałości dawnych rowów w granicach obszaru, (mimo zablokowania niektórych rowów zastawkami), nadal w okresie wiosennym odprowadzają wodę z torfowiska, co niekorzystnie wpływa na bilans wodny. Odpływ wody z zachodniej części torfowiska wciąż zachodzi także rowem A-11 biegnącym tuż za granicą obszaru oraz powiązanymi rowami na polder w kierunku pompowni Lisia Góra, skąd woda jest odpompowywana. Zlewnia polderu Lisia Góra pełni istotną negatywną rolę w kształtowaniu zwierciadła wód powierzchniowych oraz podziemnych, co najmniej w obrębie tej zlewni.</p> <p>Znaczne zalesienie torfowiska jest przyczyną silnej transpiracji wody przez roślinność drzewiastą. Z kolei wejście gatunków leśnych zmienia warunki siedliskowe torfowiska wysokiego w postaci odcięcia części światła pierwotnie docierającego do wierzchniej warstwy gruntu oraz zmniejsza ilość opadów docierających wcześniej do podłoża torfowego z uwagi na intercepcję koron drzew.</p> <p>Dawne przekształcenia przez kopanie torfu skutkują przesuszeniem grzęd i wyniesień między potorfiami, nawet jeśli same potorfia pozostają silnie uwodnione. W ten sposób przesuszeniu podlegają pofragmentowane</p>

¹⁾ Kody zagrożeń podano zgodnie z Instrukcją wypełniania Standardowego Formularza Danych obszaru Natura 2000, Wersja 2012.1, Załącznik nr 5 „Lista referencyjna zagrożeń, presji i działań Dyrekcja Generalna ds. Środowiska, Europejska Agencja Środowiska (EEA), ostatnia aktualizacja: 12.04.2011.

				<p>pozostałości dawnej powierzchni torfowiska, czyli fragmenty z najcenniejszą roślinnością.</p> <p>Główny odpływ ze zlewni obejmującej zarówno obszary rolnicze jak i obszary Izbickich Bagien następuje grawitacyjnie kanałem Izbica 14. Kanał Izbica 14 pełni funkcję drenującą obszar Bagien Izbickich – drenuje podłoża mineralne torfowiska w części przylegającej do ok. 100 m od kanału. Znajduje to odzwierciedlenie w silnie zmurszałym fragmencie przylegającym do kanału oraz obniżeniu rzędnych zmurszałego torfu. Rzędna dna kanału znajduje się w warstwie mineralnej bardzo dobrze przepuszczalnych piasków rzecznych, ok. 39 cm niżej od rzędnej spągu torfowiska. Drenaż warstw mineralnych podścielających torfowisko zachodzi również przez rowy dopływające do kanału Izbica 14, znajdujące się wewnątrz obszaru Natura 2000 Bagna Izbickie. Następuje punktowy i czasowy wypór wód pod ciśnieniem z odsłoniętej warstwy mineralnej. Kanał Izbica 14 odprowadza większość wód powierzchniowych z obszaru Natura 2000 Bagna Izbickie i wywiera największy negatywny wpływ na warunki hydrologiczne w obszarze, ze względu na m.in. utrzymywanie go w stałej drożności. Oddziaływanie kanału może być zmienne i dochodzić nawet do 1 km od jego osi. Przyspieszaniu odpływu wód Kanałem Izbica 14 może zapobiec podwyższenie poziomu dna Kanału Izbica 14 co najmniej do rzędnej przepustu okularowego w północnej części działki 448, obręb Izbica, dociążenie dna kanału na odcinku 970 m na południe od przepustu np. poprzez wyłożenie dna płytami betonowymi i stałe piętrzenie na min. 1,5 m n.p.m. w miejscu przepustu okularowego.</p> <p>ad 2) Wskutek zmian klimatycznych występują długie okresy susz letnich, a opady nie odtwarzają w pełni nasycenia torfowiska wodą, co nakłada się na antropogeniczne zmiany stosunków wodnych.</p> <p>ad 3) Skutkiem przesuszenia są zachodzące w większości płatów siedliska niekorzystne procesy sukcesji, polegające na zarastaniu płatów roślinności torfowiskowej drzewami. Dotyczy to zarówno większości pozostałości dawnej powierzchni torfowiska, jak i niektórych potorfi. Skutkiem zarośnięcia drzewami jest rozwój mało cennych przyrodniczo, uproszczonych fitocenoz leśnych, kosztem roślinności torfowiskowej i</p>
--	--	--	--	--

				<p>wrzosowo-torfowiskowej. W wyniku zarośnięcia drzewami wzmagana jest dodatkowo transpiracja wody i może zostać przerwany proces torfotwórczy. Zjawisko zarastania drzewami zachodzące obecnie w większości płatów siedliska (z wyłączeniem tylko kilku najlepiej zachowanych pozostałości kopuły torfowej), choć z różną intensywnością, jest powstrzymywane wyłącznie przez zabiegi ochrony czynnej polegające na usuwaniu drzew i odrośli po usunięciu drzew.</p>
		J02.01.02 - osuszanie terenów morskich, ujściowych, bagiennych		<p>Potencjalnym zagrożeniem byłyby wszelkie działania prowadzące do wzmocnienia odpływu wody z torfowiska Bagna Izbićkie bądź z terenów sąsiednich na tym samym złożu torfowym, w szczególności odtworzenie funkcjonalności rowów A-11 lub A-26 (obecnie zarośniętych), odtwarzanie i odnawianie rowów w granicach obszaru, albo likwidacje tam bobrowych, których lokalizacja i wysokość piętrzeń są optymalne w kontekście zatrzymania szybkiego odpływu wody z okrajków siedliska. Prace utrzymaniowe kanału Izbica 14 na odcinku przylegającym do granic obszaru, polegające na pogłębieniu kanału z wydobywaniem utworów mineralnych z jego dna, stanowią potencjalne zagrożenie. O ile prace utrzymaniowe będą ograniczone do usuwania organicznych namulów, a odpływ wody z torfowiska do tego kanału zostanie wcześniej skutecznie zablokowany, prace takie niekoniecznie będą zagrożeniem dla chronionego siedliska.</p> <p>Ewentualne usuwanie tam bobrowych piętrzących wodę w obszarze wpisywałoby się w potencjalne zagrożenie. Urealnienie się tego zagrożenia zależy od szczegółowego położenia tamy i powstającego za nią rozlewiska względem płatów siedliska i musi być oceniane indywidualnie. Podobnie, ewentualne usuwanie tam bobrowych na rowach w sąsiedztwie obszaru, może potencjalnie negatywnie oddziaływać na warunki wodne obszaru, ale występowanie realnego zagrożenia musi być oceniane indywidualnie.</p> <p>Wskazane zagrożenia dotyczą wszystkich płatów siedliska, choć powaga zagrożenia w poszczególnych płatach jest zróżnicowana. Wszystkie płaty pozostałości dawnej powierzchni torfowiska wykazują objawy przesuszenia, najsłabszego na zaznaczających się w reliefie pozostałościach kopuły torfowiska (Pasy, Wielka kopuła, Lisia Góra. Torfowisk Za Buszmanem), a najsilniejszego – w zachodniej części</p>

				<p>obszaru (Muły). Dla regenerujących się potorfi przesuszenie jest zagrożeniem potencjalnym; zaznacza się w suchych latach i wyjątkowo suchych okresach roku. Ewentualne działania człowieka w sąsiedztwie obszaru, prowadzące do pogłębienia rowów, udrożnienia rowów i w konsekwencji do przyśpieszenia odpływu wody ze złoża torfów niskich podścielającego torfowisko wysokie Bagien Izbickich, są potencjalnym zagrożeniem dla wszystkich płatów siedliska. Być może urealnieniu tego zagrożenia w przypadku prac utrzymaniowych (odmuleniowych) kanałów i rowów w sąsiedztwie obszaru Natura 2000 można będzie zapobiec za pomocą odpowiednich środków minimalizujących, jednak czy tak będzie rzeczywiście – musi być rozstrzygane indywidualnie.</p>
2.	<p>91D0 - bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi- Betuletum pubescentis</i>, <i>Vaccinio uliginosi- Pinetum</i>, <i>Pino mugo-Sphagnetum</i>, <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>) i brzożowo-sosnowe bagienne lasy borealne.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) J02 - spowodowane przez człowieka zmiany stosunków wodnych; 2) M01.02 – susze i zmniejszenie opadów; 3) K02 - ewolucja biocenotyczna, sukcesja; 4) E03 – odpady, ścieki. 		<p>ad 1) Podstawowym zagrożeniem dla płatów borów i lasów bagiennych jest przesuszenie torfowiska, które ma następujące przyczyny antropogeniczne:</p> <p>Obszar Bagna Izbickie, dawniej otoczony terenami bagiennymi, jest obecnie otoczony zmeliorowanymi łąkami, choć miejscowo zabagniającymi się. Leżą one na tym samym złożu torfów niskich, które podściela torfowisko Bagna Izbickie. Odprowadzanie wody z tych łąk może pogarszać bilans wodny torfowiska i płatów siedliska 91D0. Pozostałości dawnych rowów w granicach obszaru, (mimo zablokowania niektórych rowów zastawkami), nadal w okresie wiosennym odprowadzają wodę z torfowiska, co niekorzystnie wpływa na bilans wodny również płatów siedliska 91D0.</p> <p>Odpływ wody z zachodniej części torfowiska wciąż zachodzi także rowem A-11 biegnącym tuż za granicą obszaru oraz powiązаныmi rowami na polder w kierunku pompowni Lisia Góra, skąd woda jest odpompowywana. Zlewnia polderu Lisia Góra pełni istotną negatywną rolę w kształtowaniu zwierciadła wód powierzchniowych oraz podziemnych, co najmniej w obrębie tej zlewni.</p> <p>Znaczne obecne zalesienie torfowiska jest przyczyną silnej transpiracji wody przez roślinność drzewiastą. Z kolei wejście gatunków leśnych zmienia warunki siedliskowe torfowiska wysokiego w postaci odcięcia części światła pierwotnie docierającego do wierzchniej warstwy gruntu oraz zmniejsza ilość opadów docierających wcześniej do podłoża torfowego z uwagi na intercepcję koron drzew.</p>

				<p>Dawne przekształcenia przez kopanie torfu skutkują przesuszeniem grzęd i wyniesień między potorfiami, nawet jeśli same potorfia pozostają silnie uwodnione. W ten sposób przesuszeniu podlegają fragmenty zajęte przez bory i lasy bagienne na grzędach i wniesieniach.</p> <p>Główny odpływ ze zlewni obejmującej zarówno obszary rolnicze jak i obszary Izbickich Bagien następuje grawitacyjnie kanałem Izbica 14. Kanał Izbica 14 pełni funkcję drenującą obszar Bagien Izbickich – drenuje podłoża mineralne torfowiska w części przylegającej do ok. 100 m od kanału. Znajduje to odzwierciedlenie w silnie zmurszałym fragmencie przylegającym do kanału oraz obniżeniu rzędnych zmurszałego torfu. Rzędna dna kanału znajduje się w warstwie mineralnej bardzo dobrze przepuszczalnych piasków rzecznych, ok. 39 cm niżej od rzędnej spągu torfowiska. Drenaż warstw mineralnych podścielających torfowisko zachodzi również przez rowy dopływające do kanału Izbica 14, znajdujące się wewnątrz obszaru Natura 2000 Bagna Izbickie. Następuje punktowy i czasowy wypór wód pod ciśnieniem z odsłoniętej warstwy mineralnej. Kanał Izbica 14 odprowadza większość wód powierzchniowych z obszaru Natura 2000 Bagna Izbickie i wywiera największy negatywny wpływ na warunki hydrologiczne w obszarze, ze względu na m.in. utrzymywanie go w stałej drożności. Oddziaływanie kanału może być zmienne i dochodzić nawet do 1 km od jego osi. Przyspieszaniu odpływu wód Kanałem Izbica 14 może zapobiec podwyższenie poziomu dna Kanału Izbica 14 co najmniej do rzędnej przepustu okularowego w północnej części działki 448, obręb Izbica, dociążenie dna kanału na odcinku 970 m na południe od przepustu np. poprzez wyłożenie dna płytami betonowymi i stałe piętrzenie na min. 1,5 m n.p.m. w miejscu przepustu okularowego.</p> <p>ad 2) Wskutek zmian klimatycznych występują długie okresy susz letnich, a opady nie odtwarzają w pełni nasycenia płatów siedliska wodą, co nakłada się na antropogeniczne zmiany stosunków wodnych.</p> <p>ad 3) Skutkiem przesuszenia są zachodzące w większości płatów siedliska niekorzystne procesy rozwoju fitocenozy (K02) w kierunku leśnych zbiorowisk zastępczych pozbawionych elementów torfotwórczych i torfowiskowych. Przejawem tych zmian jest nikłe</p>
--	--	--	--	---

				<p>występowanie torfowców, szerokie rozpowszechnienie trzęślicy modrej (wskazującej na warunki zmiennowilgotne, zaburzone), ekspansja gatunków nietorfowiskowych jak jeżyny, śmiałek pogięty, borówka czernica czy borówka brusznica. Takich zmian degeneracyjnych unikają tylko lasy w potorfiach, w tym inicjalne postaci boru bagiennego rozwinięte w niektórych potorfiach.</p> <p>ad 4) Zarejestrowano stosunkowo znaczne, jak na trudno dostępny obszar, zaśmiecenie lasów, głównie szklanymi i plastikowymi butelkami po napojach. Zjawisko jest związane prawdopodobnie z penetracją obszaru przez ludność okoliczną, w poszukiwaniu poroży jeleni oraz w celu zbioru żurawiny. Zjawisko zaśmiecenia, a także intensywną penetrację w poszukiwaniu poroży (mimo obowiązującego zakazu ruchu pieszego, zbierania poroży i zbierania żurawiny w rezerwacie przyrody pokrywającym się z obszarem) potwierdza także opinia Nadleśnictwa Damnica. Zanotowano również przypadek nielegalnego wylewania gnojowicy do lasu, który choć w 2015 r. był zlokalizowany poza płacami chronionego siedliska, świadczy o przynajmniej potencjalnej możliwości powtórzenia się takich incydentów w chronionym siedlisku.</p> <p>Wskazane zagrożenia dotyczą wszystkich płatów siedliska, choć powaga zagrożenia w poszczególnych płatach jest zróżnicowana. Wszystkie płaty siedliska poza tymi, które świeżo rozwinęły się w zarastających potorfiach, są znacząco przesuszone. Dla płatów w potorfiach przesuszenie jest zagrożeniem potencjalnym; zaznacza się w suchych latach i wyjątkowo suchych okresach roku. Ewentualne działania człowieka w sąsiedztwie obszaru, prowadzące do pogłębienia rowów, udrożnienia rowów i w konsekwencji do przyśpieszenia odpływu wody ze złoża torfów niskich podścielającego torfowisko wysokie Bagien Izbickich, są potencjalnym zagrożeniem dla wszystkich płatów siedliska. Być może urealnieniu tego zagrożenia w przypadku prac utrzymaniowych (odmuleniowych) kanałów i rowów w sąsiedztwie obszaru Natura 2000 można będzie zapobiec za pomocą odpowiednich środków minimalizujących, jednak czy tak będzie rzeczywiście – musi być rozstrzygane indywidualnie.</p>
--	--	--	--	--

			J02.01.02 - osuszanie terenów morskich, ujściowych, bagiennych	<p>Potencjalnym zagrożeniem mogą być wszelkie dodatkowe działania prowadzące do wzmożenia odpływu wody z torfowiska Bagna Izbickie bądź z terenów sąsiednich na tym samym złożu torfowym, w szczególności odtworzenie funkcjonalności rowów A-11 lub A-26 (obecnie zarośniętych), odtwarzanie i odnawianie rowów w granicach obszaru, albo likwidacje tam bobrowych, których lokalizacja i wysokość piętrzeń są optymalne w kontekście zatrzymania szybkiego odpływu wody z okrajków siedliska.</p> <p>Prace utrzymaniowe kanału Izbica 14 na odcinku przylegającym do granic obszaru, polegające na pogłębieniu kanału z wydobywaniem utworów mineralnych z jego dna stanowią potencjalne zagrożenie. O ile prace utrzymaniowe będą ograniczone do usuwania organicznych namulów, a odpływ wody z torfowiska do tego kanału zostanie wcześniej skutecznie zablokowany, prace takie niekoniecznie będą zagrożeniem dla chronionego siedliska.</p> <p>Ewentualne usuwanie tam bobrowych piętrzących wodę w obszarze wpisywałoby się w potencjalne zagrożenie. Urealnienie się tego zagrożenia zależy od szczegółowego położenia tamy i powstającego za nią rozlewiska względem płatów siedliska i musi być oceniane indywidualnie, z wzięciem jednak pod uwagę, że zatrzymanie wody nawet poza płatami siedliska korzystnie oddziałuje na uwodnienie siedliska w obszarze. Przypadki lokalnego wytapiania płatów siedliska w wyniku rozlewisk bobrowych (lokalnej śmierci drzew) są w szerszej skali pozytywne dla siedliska i dla całego obszaru Natura 2000 i nie powinny być interpretowane jako zagrożenie.</p> <p>Podobnie, ewentualne usuwanie tam bobrowych na rowach w sąsiedztwie obszaru potencjalnie może pośrednio oddziaływać negatywnie na warunki wodne obszaru, ale występowanie realnego zagrożenia musi być oceniane indywidualnie.</p>
3.	1337 – bóbr europejski	1) G05.04 – wandalizm; 2) D01.02 – drogi; 3) E03 – odpady, ścieki.		<p>Zagrożenia dotyczą wszystkich obecnych i wszystkich ewentualnych przyszłych stanowisk gatunku w obszarze.</p> <p>ad 1) Zanotowano przejawy niszczenia żeremi i tam bobrowych, które prawdopodobnie wpływają na zachowanie się zwierząt i wykorzystywanie przez nie terenu. Świadczą o tym liczniejsze, niż w typowych warunkach, ślady stanowisk opuszczonych przez bobry, a także</p>

				<p>spotykane w obszarze pozostałości tam i żeremi zniszczonych przez ludzi, co sugeruje, że w niektórych częściach obszaru bobry zostały zmuszone do przesunięcia centrów swojej aktywności.</p> <p>ad 2) Droga powiatowa Główczyce-Izbica stwarza zagrożenie śmiercią bobrów w wypadkach komunikacyjnych. Notowane były takie przypadki. Poziom zagrożenia nie jest jednak wysoki. Ruch na drodze jest stosunkowo niewielki, a jej stan techniczny ogranicza możliwość rozwijania większych prędkości.</p> <p>ad 3) W rejonie „wnęki Buszmana” odnotowano przypadek wylewania gnojowicy na skarpę rowu zasiedlonego przez bobry.</p>
			J02.01.02 - osuszanie terenów morskich, ujściowych, bagiennych	<p>Zagrożeniem potencjalnym jest ewentualne rozbieranie tam bobrowych oraz wszelkie działania, które spowodowałyby spływ wody z rozlewisk bobrowych. Zagrożenie to stałoby się realne, gdyby dotknęło te tamy i rozlewiska, które są aktualnie wykorzystywane przez bobry, np. przy których są zlokalizowane czynne nory lub żeremia albo aktualne miejsca żerowania. W obszarze notowano przypadki opuszczenia przez bobry żeremia po spuszczeniu wody w wyniku udroźnienia przepustu, co potwierdza możliwość zaistnienia takiego oddziaływania.</p> <p>Zagrożenia dotyczą wszystkich obecnych i wszystkich ewentualnych przyszłych stanowisk gatunku w obszarze.</p>
4.	1042 - zalotka większa	X – Brak zagrożeń i nacisków.		<p>Nie ma aktualnych zagrożeń dla gatunku w obszarze. Jednak, siedliska gatunku są zależne od rozlewisk bobrowych; należy oczekiwać, że obecność zalotki w obszarze będzie dynamiczna, odzwierciedlająca dynamikę podpiętrzania wody przez bobry.</p>
			<p>1) G05.04 – wandalizm; 2) J02.01.02 - osuszanie terenów morskich, ujściowych, bagiennych.</p>	<p>ad 1) Wszystkie czynniki mogące zagrażać populacji bobra i tworzonym przez bobry rozlewiskom są pośrednio potencjalnymi zagrożeniami dla funkcjonowania populacji zalotki większej w obszarze. W szczególności obejmuje to nielegalne niszczenie tam i schronień bobrowych.</p> <p>ad 2) Potencjalnym zagrożeniem dla zalotki byłyby ewentualne próby odwadniania i osuszania powstających rozlewisk, w tym także poprzez usuwanie tam bobrowych, zarówno tych już zasiedlonych przez zalotkę, jak i tych stwarzających jej dopiero potencjalne siedliska do zasiedlenia. Realność tego zagrożenia zależy od przydatności konkretnego rozlewiska dla gatunku, tj. zagrożeniem nie byłaby likwidacja tych rozlewisk, co do</p>

				<p>których upewniono się, że mimo przynajmniej kilkuletniego istnienia nie zostały zasiedlone przez zalotkę, z czego można wnioskować, że nie są dla niej odpowiednie. Zagrożeniem może być także likwidacja starych tam bobrowych i rozlewisk, nad którymi bobry aktualnie nie bytują, bo takie miejsca wciąż mogą mieć znaczenie dla zalotki.</p> <p>Zagrożenia dotyczą obecnie jednego istniejącego w obszarze stanowiska, będą jednak także dotyczyć wszystkich ewentualnie nowo powstających stanowisk gatunku.</p>
--	--	--	--	--

Cele działań ochronnych.

Lp.	Przedmiot ochrony	Cel działań ochronnych ²⁾
1.	7120 - torfowiska wysokie zdegradowane lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji	<ol style="list-style-type: none"> 1) Utrzymanie powierzchni 151,4 ha siedliska; 2) utrzymanie wskaźnika „gatunki charakterystyczne torfowisk wysokich” na poziomie właściwym (FV), tj. występują co najmniej 2 gatunki torfowców spośród charakterystycznych dla jednostek z klasy <i>Oxycocco-Sphagnetea</i> i co najmniej 2 gatunki spośród charakterystycznych roślin naczyniowych; 3) utrzymanie wskaźnika „gatunki dominujące” we właściwym stanie (FV), tj. dominują gatunki charakterystyczne dla torfowisk wysokich lub udział gatunków charakterystycznych dla torfowisk wysokich i innych (ekologicznie obcych) mniej więcej równy, na 4 z 15 stanowisk, na pozostałych poprawa ze stanu niezadawalającego (U1), tj. dominują gatunki ekologicznie obce, lecz udział gatunków wysokotorfowiskowych co najmniej 20%, do stanu właściwego (FV); 4) utrzymanie wskaźnika „pokrycie i struktura gatunkowa mchów” na dotychczasowym, właściwym poziomie (FV), tj. całkowite pokrycie mchów – ponad 50% i torfowce typowe dla kępek zajmują łącznie ponad 25% całkowitej powierzchni zajmowanej przez wszystkie gatunki mchów, na 6 z 15 stanowisk; na pozostałych poprawa ze stanu złego (U2), tj. całkowite pokrycie mchów – poniżej 20%, do co najmniej niezadawalającego (U1), tj. całkowite pokrycie mchów w przedziale 20-50% lub torfowce typowe dla kępek zajmują powierzchnię od 1 do 25 % całkowitej powierzchni zajmowanej przez wszystkie gatunki mchów, na 2 stanowiskach, w płatach ocenionych jako niezadawalające (U1), poprawa do stanu właściwego (FV) – 7 stanowisk; 5) utrzymanie wskaźnika „obce gatunki inwazyjne” we właściwym poziomie (FV), tj. brak lub pojedyncze; 6) utrzymanie wskaźnika „gatunki ekspansywne roślin zielnych” we właściwym poziomie (FV), tj. zajmują do 25% powierzchni; 7) utrzymanie wskaźnika „obecność krzewów i podrostu drzew” we właściwym (FV) poziomie tj. łączne pokrycie do 10% na 10 stanowiskach, na

²⁾ Cele działań ochronnych uwzględniają najnowsze z dostępnych oceny stanu zachowania dla poszczególnych wskaźników, które posłużyły do określenia stanu przedmiotów ochrony.

		pozostałych poprawa ze stanu niezadowolającego (U1), tj. łączne pokrycie 11-30% do właściwego (FV).
2.	91D0 - bory i lasy bagienne (<i>Vaccinio uliginosi- Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi- Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>) i brzoźowo-sosnowe bagienne lasy borealne.	<ol style="list-style-type: none"> 1) Utrzymanie powierzchni 263,69 ha siedliska; 2) utrzymanie wskaźnika „gatunki charakterystyczne” we właściwym stanie (FV), tj. obecnych >60% listy gatunków charakterystycznych, na co najmniej 3 z 9 stanowisk, na pozostałych utrzymanie stanu niezadowolającego (U1), tj. obecnych 30-60% listy gatunków charakterystycznych; 3) utrzymanie wskaźnika „gatunki dominujące” we właściwym stanie (FV), tj. we wszystkich warstwach dominują gatunki, które dominują w naturalnym zbiorowisku roślinnym, a stosunki ilościowe ich dominacji są naturalne, na co najmniej 2 z 9 stanowisk, na pozostałych utrzymanie stanu niezadowolającego (U1), tj. we wszystkich warstwach dominują te gatunki, które dominują w naturalnym zbiorowisku roślinnym, ale zachwiane stosunki ilościowe; 4) utrzymanie wskaźnika „inwazyjne gatunki obce w runie” we właściwym stanie (FV), tj. brak; 5) utrzymanie wskaźnika „gatunki obce w drzewostanie” we właściwym stanie (FV), tj. <1% i nie odnawiające się; 6) utrzymanie wskaźnika „uwodnienie” we właściwym stanie (FV), tj. uwodnienie właściwe, na 1 z 9 stanowisk, na pozostałych poprawa ze stanu niezadowolającego (U1), tj. nieco przesuszone na 6 stanowiskach lub złego (U2), tj. silnie przesuszone, na 2 stanowiskach, do stanu właściwego.
3.	1337 – <i>Castor fiber</i> bóbr europejski	<ol style="list-style-type: none"> 1) Utrzymanie liczebności minimum 6 osobników w obszarze; 2) utrzymanie oceny wskaźników populacyjnych na obecnym, właściwym (FV) poziomie, tj.: <ol style="list-style-type: none"> a) procent pozytywnych stwierdzeń gatunku (>40%), b) indeks populacyjny (>60), c) zagęszczenie rodzin (>3/10km); 3) utrzymanie oceny wskaźników siedliskowych na obecnym poziomie tj.: <ol style="list-style-type: none"> a) baza pokarmowa – stan właściwy (FV), tj. ocena wskaźnika >0,8, b) charakter strefy przybrzeżnej – stan właściwy (FV), tj. ocena wskaźnika >0,8, c) stopień antropopresji – stan właściwy (FV), tj. ocena wskaźnika >0,75, d) udział siedliska kluczowego dla gatunku – stan niezadowolający (U1), tj. ocena wskaźnika 0,45-0,65.

4.	1042 - zalotka większa <i>Leucorrhinia pectoralis</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1) Utrzymanie występowania gatunku w obszarze, poprzez utrzymanie minimum 1 aktualnego i potencjalnego siedliska gatunku tj. rozlewisk powstałych i powstających w wyniku piętrzenia wody przez bobry (za wyjątkiem ewentualnych rozlewisk jakie mogłyby powstawać w rowach odwadniających drogę powiatową Główczyce-Izbica); 2) utrzymanie wskaźnika populacyjnego liczba samców we właściwym (FV) stanie, tj. >10 na co najmniej jednym stanowisku w obszarze; 3) utrzymanie oceny wskaźników siedliskowych, na co najmniej jednym stanowisku, na obecnym poziomie tj.: <ol style="list-style-type: none"> a) udział roślinności dogodnej dla gatunku – stan właściwy (FV), tj. siedlisko dogodne dla gatunku $\geq 75\%$ długości (lub powierzchni) roślinności przybrzeżnej lub $\geq 50\%$ całej powierzchni zbiornika, b) jakość otoczenia – stan właściwy (FV), tj. I miara trójstopniowej skali, c) gatunki roślin – stan niezadawalający (U1), tj. 1 gatunek/takson.
----	--	--

Załącznik nr 3 do Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku
z dnia..... 2022 r.

Działania ochronne ze wskazaniem podmiotów odpowiedzialnych za ich wykonanie i obszarów ich wdrażania.

Lp.	Przedmiot ochrony	Działania ochronne	Obszar wdrażania ³⁾	Podmiot odpowiedzialny za wykonanie ⁴⁾
Dotyczące ochrony czynnej siedlisk przyrodniczych, gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk, oraz związane z utrzymaniem lub modyfikacją metod gospodarowania				
1.	7120 - torfowiska wysokie zdegradowane lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji	<p>1) Zablokowanie odpływu wody z torfowiska Bagna Izbeckie. Zablokowanie rowów i linii odpływu powierzchniowego w minimum 96 lokalizacjach poprzez:</p> <p>a) wykonanie nowych obiektów, m.in. przegród torfowych, przegród drewniano-ziemnych, zastawek; konserwację, remont odbudowę lub przebudowę istniejących obiektów; zablokowanie przepustów;</p> <p>b) utrzymanie tam bobrowych (kontrola), w przypadku ich opuszczenia przez bobry i naturalnego rozpadu - zastąpienie obiektami przystosowanymi do zastałych warunków gruntowo-wodnych.</p> <p>Dokładny typ obiektów lub działań zostanie określony na etapie tworzenia dokumentacji dla celów pozyskania odpowiednich prawem zezwoleń oraz ostatecznie wskazany w decyzjach administracyjnych.</p>	Orientacyjna lokalizacja działań została wskazana na mapie z załącznika nr 4. Lokalizacja działań jest możliwa na działkach nr: 110/1, 111, 112/1, 150/1, 151/1, 152/1, 154, 155/1, 157, 159/1, 183/1, 187, 188/4, 189, 195/1 obręb Ciemino, działki nr: 16/1, 17/1, 21/2, 22/1, 23/1, 24/1, 25/1, 25/2, 26/1, 26/2, 26/3, 450/1, 451, 454, 456 obręb Izbica, działki nr 18/3, 19, 254, 255/1 obręb Skórzyno.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku

³⁾ Powiat słupski, gmina Główczyce. Wydzielenia leśne zgodnie z Planem Urządzania Lasu Nadleśnictwa Damnica na lata 2021-2030. Numery biochor zgodnie z dokumentacją do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagna Izbeckie PLH220001 (Klub Przyrodników 2015).

⁴⁾ Podmioty odpowiedzialne za wykonanie działań w ramach posiadanych kompetencji.

	Wskazane jest wykonanie prac budowlanych w okresie niskiego stanu wód.		
	2) Usuwanie odrośli lub nalotów drzew pojawiających się w płatach nieleśnej roślinności torfowiskowej i torfowiskowo-wrzosowiskowej. Usunięcie odrośli brzozy oraz nalotów brzozy i sosny, przez wyrwanie lub wycięcie. Możliwe pozostawienie pojedynczych sosen, łącznie nie więcej niż 10% pokrycia. W przypadku osobników do ok. 0,5m wysokości, możliwe pozostawienie wyciętych lub wyrwanych drzewek na powierzchni; większe drzewka powinny być wyniesione. W przypadku silnego odrastania brzozy powtarzać corocznie do zaniku odrastania. W stosunku do nalotów, powtarzać w miarę potrzeby. Wykonać optymalnie poza okresem wiosennym, jednak termin wykonania w stosunku do odrośli dostosować do gromadzonych doświadczeń w zakresie skuteczności eliminacji odrastania (w szczególności termin maksymalnego wzrostu w maju-czerwcu oraz termin jesienny przed mrozami zimowymi). Powierzchnia objęta działaniem łącznie: 92,45 ha.	Fragmenty wydzieleń: 16b, 17a, 17g, 19a, 20a, 20b, 21a, 21c, 21d, 22a, 23d, 23f, 23g, 23h, 24b, 24c, 24d, 24f, 254Aa, 254Ab, 254Ac, 254Ba, 254Bb, 254Bc, 254Bd, 23j, 25c, 25d, 25f, 25g, 26a, 26b, 26Bb, 26Bc 26Cc, 26Cd, 26Cf, 26c, dz. 154, 187, obręb Ciemino, dz. 456, obręb Izbica, stanowiące biochory ⁵⁾ : 058a, 07f5, 0893, 0d1f, 1304, 1427, 1572, 159e, 1b32, 3e7b, 4066, 4df6, 4f45, 5b30, 5f4f, 61f4, 74cd, 7c1a, 7ee9, 7fc4, 8a95, 8ac0, 9475, 948e, b33b, bba7, c81c, d3c3, e2ca, e63d, e648, ef29, fc4f, f852, c033, , a532, a8e4, 2673, e950, aaff, f1d9, aa1b, - wg mapy z załącznika nr 4.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku
	3) Usunięcie części drzew, dla ochrony i odtworzenia nieleśnej roślinności torfowiskowej. Usunięcie wszystkich drzew brzozy i części drzew sosny w danej biochorze (tak aby zwarcie sosny w danej biochorze nie przekraczało 30% - optymalnie 2 wg skali Braun-Blanquet'a), poprzez ich wycięcie i wyniesienie poza płaty siedliska. W przypadku osobników do ok. 0,5m wysokości, możliwe pozostawienie wyciętych lub wyrwanych drzewek na powierzchni. Wykonać poza okresem wiosennym, od 1 lub 2 roku	Fragmenty wydzieleń: 21a, 22a, 22b, 23d, 23f, 23g, 23h, 24c, 24d, 25d, 254Aa, 254Ac, 254Ba, 254Bb, 254Bc, 255Aa, 25b, 25c, 25g, 26c, 26Cd, 26Bb, 26d, 35Db, 35Dc, dz. 189, obręb Ciemino, stanowiące biochory: 0a35, 117f, 21ed, 2404, 26f9, 2840, 2a83,	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku

⁵⁾ Numery biochor na podstawie dokumentacji do planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagna Izbićkie PLH220001 (Klub Przyrodników, 2015).

		<p>obowiązywania planu, powtarzając w miarę potrzeb. Eksperymentalnie można zastępować wycinanie drzew ich obrączkowaniem oraz ścinać brzozy na wyższej wysokości dla zapobieżenia odrastaniu z szyi korzeniowej. Po wycince brzozy usuwać powstające odrośla, aż do zaniku odrastania, poprzez wrywanie, wyłamywanie lub ich wycinanie. Powierzchnia objęta działaniem łącznie: 22,16 ha.</p>	<p>3f5b, 4c34, 4df7, 54af, 5d89, 6710, 6823, 69a7, 6c4c, 74e5, 7955, 728c, 82fc, ba1d, c7a0, d512, e3cc, e496, fe49, 49ca - wg mapy z załącznika nr 6.</p>	
		<p>4) Usunięcie części drzew w razie nadmiernego wzrostu ich pokrycia. Utrzymanie zwarcia nie przekraczającego 30% przez ich wycięcie i wyniesienie poza płaty siedliska, realizowane warunkowo - w przypadku gdy zwarcie drzew, ustalone w wyniku przeglądu powierzchni, przekroczy 30%. W przypadku osobników do ok. 0,5m wysokości, możliwe pozostawienie wyciętych lub wyrwanych drzewek na powierzchni. Eksperymentalnie można zastępować wycinanie drzew ich obrączkowaniem oraz ścinać brzozy na wyższej wysokości dla zapobieżenia odrastaniu z szyi korzeniowej. Po wycince brzozy usuwać powstające odrośla w miarę potrzeb, aż do zaniku odrastania, poprzez wrywanie, wyłamywanie lub wycinanie odrośli. Wykonać poza okresem wiosennym. Powierzchnia objęta działaniem łącznie: 36,79 ha.</p>	<p>Fragmety wydzieleń: 15d, 16b, 18a, 19a, 19d, 21c, 21f, 21h, 21i, 22c, 22d, 22f, 22g, 23f, 23h, 24g, 24h, 254Ac, 254Bb, 254Bc, 35Aa, 187, obręb Ciemino stanowiące biochory: 0408, 0e24, 1582, 1844, 2541, 3661, 39dc, 4415, 57b8, 677b, 684f, 8017, 8d68, 8d8d, a635, b853, be25, c5cd, c8be, d30d, ee1d - wg mapy z załącznika nr 6.</p>	<p>Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku</p>
2.	<p>91D0 - bory i lasy bagienne i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne (<i>Vaccinio uliginosi- Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi- Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>) i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne.</p>	<p>Zablokowanie odpływu wody z torfowiska Bagna Izbićkie. Zablokowanie rowów i linii odpływu powierzchniowego w min. 96 lokalizacjach poprzez: a) wykonanie nowych obiektów, m.in. przegród torfowych, przegród drewniano-ziemnych, zastawek; konserwację, remont odbudowę lub przebudowę istniejących obiektów; zablokowanie przepustów; b) utrzymanie tam bobrowych (kontrola), w przypadku ich opuszczenia przez bobry i naturalnego rozpadu - zastąpienie obiektami przystosowanymi do zastałych warunków gruntowo-wodnych.</p>	<p>Orientacyjna lokalizacja działań została wskazana na mapie z załącznika nr 4. Lokalizacja działań jest możliwa na działkach nr: 110/1, 111, 112/1, 150/1, 151/1, 152/1, 154, 155/1, 157, 159/1, 183/1, 187, 188/4, 189, 195/1 obręb Ciemino, działki nr: 16/1, 17/1, 21/2, 22/1, 23/1, 24/1, 25/1, 25/2, 26/1, 26/2, 26/3, 450/1, 451, 454, 456 obręb</p>	<p>Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku</p>

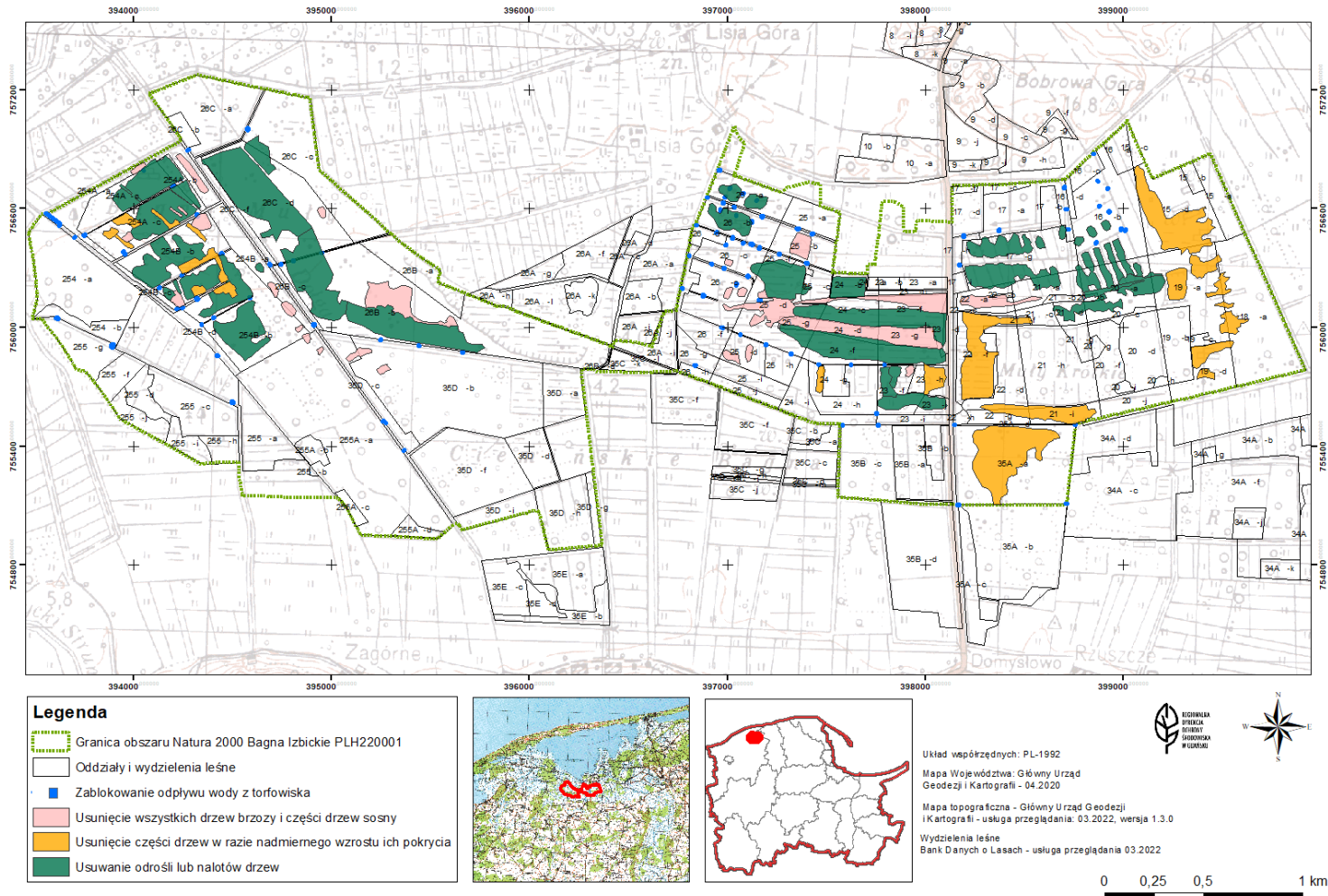
		<p>Dokładny typ obiektów lub działań zostanie określony na etapie tworzenia dokumentacji dla celów pozyskania odpowiednich prawem zezwoleń oraz ostatecznie wskazany w decyzjach administracyjnych.</p> <p>Wskazane jest wykonanie prac budowlanych w okresie niskiego stanu wód.</p>	Izbica, działki nr 18/3, 19, 254, 255/1 obręb Skórzyno.	
Dotyczące monitoringu ⁶⁾ stanu przedmiotów ochrony oraz realizacji celów działań ochronnych				
3.	7120 - torfowiska wysokie zdegradowane lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji	<p>1) Przegląd stanu zarośnięcia drzewami.</p> <p>Ocena stanu wskaźnika parametru specyficznej struktury i funkcji „udział drzew”, tj. pokrycia drzew, w tym nalotów i odrośli oraz identyfikowanych na gruncie ewentualnych potrzeb odsłonięcia roślinności torfowiskowej. Wykonać w trakcie sezonu wegetacyjnego (w okresie ulistnienia brzozy), w 1, 3, 6 i 9 roku obowiązywania planu.</p>	Wszystkie płaty siedliska w obszarze Natura 2000.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku
		<p>2) Ocena powierzchni siedliska w obszarze poprzez porównanie fotomapy.</p> <p>Wykonać w 9 roku obowiązywania planu</p>	Wszystkie płaty siedliska w obszarze Natura 2000.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku
		<p>3) Monitoring stanu ochrony siedliska na stałych powierzchniach zgodnie z metodą PMŚ GIOŚ. Punkty zdjęć fitosocjologicznych zastabilizowane palikami i domierzone do szczegółów terenowych w celu</p>	Stanowiska: Drewniany Słup, Kopuszki, Spalone, Pasy, Muły Północ, Muły Wschód, Muły Zwalona Ambona, Sosnowe Wrzosowisko, Wrzosowisko Za Buszmanem, Wrzosowisko Za	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku

⁶⁾ Zgodnie z metodyką przyjętą do celów monitoringu, o którym mowa w art. 112 ust. 2 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, prowadzonego przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

		zapewnienia ich powtarzalności. Wykonać w 5 i 10 roku obowiązywania planu.	Pomostem, Lisia Góra, Wielka Kopuła, Potorfia Wschodnie, Potorfie Na Mułach, Potorfie Za Pomostem, w wydzieleniach: 15d, 17g, 16b, 19a, 20a, 23f, 23g, 25b, 25d, 26Bb, 26Cd, 254Bb, 35Aa.	
		4) Monitoring warunków wodnych torfowiska będącego miejscem występowania siedliska przyrodniczego. Rejestracja poziomu wody w torfie i w rowach za pomocą sieci: a) 15 piezometrów z diverami, ze strefą filtracji na głębokości 2m, b) 2 zestawów piezometrów z diverami, ze strefami filtracji w warstwach: torfu wysokiego, podścielającego torfu niskiego, podścielających utworów mineralnych, c) 4 studzienek hydrometrycznych z diverami, połączonymi hydrologicznie z rowami.	Punkty w wydzieleniach: 26Cc, 26Bb, 35Db, 254Aa, 254Ac, 254Bb, 254Bd, 35Dc, 17g, 19a, 20a, 22a, 22d, 35Aa, 23f, 23g, 25a, 25b, 25d, 26a, 26h oraz na działce nr 151/1, obręb Ciemino	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku
4.	91D0 - bory i lasy bagienne i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne (<i>Vaccinio uliginosi- Betuletum pubescentis</i> , <i>Vaccinio uliginosi- Pinetum</i> , <i>Pino mugo-Sphagnetum</i> , <i>Sphagno girgensohnii-Piceetum</i>) i brzozowo-sosnowe	1) Monitoring stanu ochrony siedliska na stałych powierzchniach zgodnie z PMS GIOŚ. Punkty zdjęć fitosocjologicznych zastabilizowane palikami i domierzone do szczegółów terenowych w celu zapewnienia powtarzalności zdjęć. Wykonać w 5 i 10 roku obowiązywania planu.	Stanowiska: Bór Północno-Wschodni, Brzezina Przy Moroszcze, Brzezina Za Mułami, Bór Południowo-Wschodni, Bór Za Kopułkami, Brzezina Za Buszmanem, Wąska Brzezina, Potorfia Lisia Góra, Bór Bagienny przy Lisiej Górze, w wydzieleniach: 16b, 16c, 17a, 22g, 22h, 23f, 24c, 25c, 25b, 26b, 26c, 26Ca, 26Cc, 26Cd, 254Ba, 245Bb.	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku

	bagienne lasy borealne.	<p>2) Monitoring warunków wodnych torfowiska będącego miejscem występowania siedliska przyrodniczego.</p> <p>Rejestracja poziomu wody w torfie i w rowach za pomocą sieci:</p> <p>a) 15 piezometrów z diverami, ze strefą filtracji na głębokości 2m,</p> <p>b) 2 zestawów piezometrów z diverami, ze strefami filtracji w warstwach: torfu wysokiego, podścielającego torfu niskiego, podścielających utworów mineralnych,</p> <p>4 studzienek hydrometrycznych z diverami połączonymi hydrologicznie z rowami.</p>	Punkty w wydzieleniach: 26Cc, 26Bb, 35Db, 254Aa, 254Ac, 254Bb, 254Bd, 35Dc, 17g, 19a, 20a, 22a, 22d, 35Aa, 23f, 23g, 25a, 25b, 25d, 26a, 26h oraz na działce nr 151/1, obręb Ciemino	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku
5.	1337 Bóbr <i>Castor fiber</i>	<p>Monitoring występowania i stanu ochrony gatunku w obszarze zgodnie z PMS GIOŚ przynajmniej raz w okresie obowiązywania pzo.</p> <p>Monitoring liczebności populacji poprzez kartowanie śladów bytności bobrów (zgryzy, tamy, rozlewiska, schronienia), co 3-5 lat od momentu ustanowienia pzo.</p>	Cały obszar Natura 2000	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku
6.	1042 - Zalotka większa <i>Leucorrhinia pectoralis</i>	<p>Monitoring występowania gatunku w obszarze</p> <p>Wyszukiwanie stanowisk (kontrola miejsc z wodą stojącą, szczególnie rozlewisk bobrowych), co 3-5 lat od momentu ustanowienia pzo.</p>	Cały obszar Natura 2000	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku
		<p>Monitoring stanu populacji i siedliska w potwierdzonych miejscach występowania gatunku zgodnie z PMS GIOŚ, w 10 roku obowiązywania pzo.</p>	Potwierdzone stanowiska występowania gatunku w obszarze Natura 2000	Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku
Dotyczące uzupełnienia stanu wiedzy o przedmiotach ochrony i uwarunkowaniach ich ochrony				
Nie planuje się.				

Lokalizacja działań ochronnych dla siedlisk przyrodniczych 7120 i 91D0 na tle mapy topograficznej.

Uzasadnienie

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska zgodnie z delegacją ustawową zawartą w treści art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r. poz. 916) ustanawia w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. W tej sytuacji posiada również kompetencje do zmiany przedmiotowego aktu prawnego.

W dniu 11 lipca 2016 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku podpisał zarządzenie w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 Bagna Izbickie PLH220001. Zarządzenie opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego z dnia 11 lipca 2016 r. poz. 2555. Weszło ono w życie po upływie 14 dni od jego ogłoszenia.

Zgodnie z powyższym planem zadań ochronnych Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Gdańsku (zwany dalej: RDOŚ w Gdańsku) zrealizował m.in. następujące zadania związane z monitoringiem przedmiotów ochrony:

- 1) Monitoring występowania bobra europejskiego *Castor fiber* w obszarze Natura 2000 Bagna Izbickie PLH220001 (Bidziński K., Jankowska-Jarek M., 2019).
- 2) Monitoring zalotki większej *Leucorrhinia pectoralis* (Charpentier, 1825) w granicach obszaru Natura 2000 Bagna Izbickie PLH220001 (Rychła A., 2019).
- 3) Wykonanie badań hydrologicznych wraz z dokumentacją techniczną zastawek, przegród i zasypań w obszarze Natura 2000 Bagna Izbickie PLH 220001 w ramach projektu pn. Ochrona siedlisk i gatunków terenów nieleśnych zależnych od wód (Przybylski i in. 2020)

Załączniki nr 3, 4 i 5 zostały zmienione w zakresie liczby przedmiotów ochrony, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 24 czerwca 2021 r. w sprawie specjalnego obszaru ochrony siedlisk Bagna Izbickie PLH220001 (Dz.U. z 2021 r. poz. 1291).

W przypadku załącznika nr 3 (nr 1 w niniejszym projekcie) nie wprowadzono zmian zagrożeń. Zaktualizowano ich opis w oparciu o najnowsze dane (ekspertyzę hydrologiczną – Przybylski i in. 2020).

W przypadku załącznika nr 4 (nr 2 w niniejszym projekcie) poza usunięciem przedmiotów ochrony zgodnie ze zmianą SDF (2016-05) uszczegółowiono zapisy dotyczące celów dla poszczególnych przedmiotów ochrony. Zmiana polegająca na doprecyzowaniu celów działań ochronnych wynika z zarzutów formalnych Komisji Europejskiej z dnia 9 czerwca 2021 r., zn. INFR(2021)2025 C(2021)2179, w sprawie obowiązku ustalenia precyzyjnych celów ochrony dla każdego obszaru Natura 2000.

Zgodnie z ww. stanowiskiem Komisji Europejskiej funkcja celów ochrony polega na określeniu, jaki stan gatunków i typów siedlisk na danym obszarze należy osiągnąć tak, aby obszar ten mógł przyczynić się do osiągnięcia ogólnego celu, jakim jest właściwy stan ochrony tych gatunków i typów siedlisk (art. 2 ust. 2 dyrektywy siedliskowej) na poziomie krajowym, biogeograficznym lub europejskim. Zgodnie z wykładnią przedstawioną przez Komisję Europejską, aby spełnić tę funkcję, cele ochrony muszą być:

- 1) indywidualnie określone dla danego obszaru, tj. ustalone na poziomie obszaru;
- 2) kompleksowe, tj. obejmujące wszystkie gatunki i typy siedlisk będące przedmiotem zainteresowania Wspólnoty na mocy dyrektywy siedliskowej, które występują w obszarze Natura 2000;
- 3) indywidualnie określone dla przedmiotu ochrony, tj. jasno wskazywać konkretny typ siedliska lub gatunek na danym obszarze;

- 4) indywidualnie określone pod kątem pożądanego stanu ochrony, tj. wyraźnie określające stan, jaki typ siedliska i gatunek na danym obszarze mają osiągnąć; pożądaný stan musi być:
- a) ilościowy i mierzalny (cele ilościowe, które mogą być uzupełnione celami jakościowymi, takimi jak opis właściwego stanu siedliska lub struktury populacji), jak również raportowalny (umożliwiający monitorowanie);
 - b) realistyczny (uwzględniający rozsądne ramy czasowe i nakłady), spójny (umożliwiający zastosowanie takich samych atrybutów i wskaźników dla przedmiotów ochrony w różnych obszarach);
 - c) kompleksowy (atrybuty i cele powinny obejmować specyfikę danego przedmiotu ochrony i umożliwiać opisanie jego stanu ochrony jako właściwy lub niewłaściwy);
 - d) precyzyjne w odniesieniu do „utrzymania” lub „odtworzenia” stanu ochrony przedmiotu ochrony (odpowiedni poziom ambicji określający niezbędne środki ochrony);
 - e) odpowiadać ekologicznym wymaganiom dotyczącym typów siedlisk przyrodniczych wymienionych w załączniku I i gatunków wymienionych w załączniku II występujących na tych obszarach;
 - f) odzwierciedlać znaczenie obszaru dla zachowania lub odtworzenia, we właściwym stanie ochrony, typów siedlisk i gatunków.

Zatem, szczegółowe cele działań ochronnych określono na poziomie wskaźników stanu ochrony odpowiadających poszczególnym parametrom stanu ochrony w ten sposób, żeby były określone docelowe, wynikające z metodyki PMS GIOŚ, konkretne miary wskaźników.

Dla siedliska 7120 i 91D0 jak i gatunków stanowiących przedmioty ochrony w obszarze tj. bóbr oraz zalotka większa założono utrzymanie wszystkich wskaźników ocenionych jako właściwe (FV) oraz poprawę wskaźników ocenionych jako niezadowolające (U1) lub złe (U2). Osiągnięciu tak sformułowanych celów służą m.in. działania związane z zatrzymaniem wody na torfowisku oraz z wycinką drzew z powierzchni torfowiska.

W załączniku nr 5 (nr 3 do niniejszego zarządzenia) wprowadzono zmiany, które okazały się niezbędne po przeprowadzeniu prac przygotowawczych do wykonania działań z zakresu ochrony czynnej siedliska przyrodniczego 7120 – torfowiska wysokie zdegradowane lecz zdolne do naturalnej i stymulowanej regeneracji. Zgodnie z obowiązującym PZO zlecono wykonanie badań hydrologicznych w obszarze Natura 2000, które miały na celu zidentyfikować miejsca odpływu wód, a tym samym stać się podstawą do potwierdzenia lokalizacji obiektów blokujących odpływ wody z torfowiska. Wyniki badań zawarto w opracowaniu z dnia 15.12.2020 r. pn. „Wykonanie badań hydrologicznych wraz z dokumentacją techniczną zastawek, przegród i zasypań w obszarze Natura 2000 Bagna Izbickie PLH 220001 w ramach projektu pn. Ochrona siedlisk i gatunków terenów nieleśnych zależnych od wód”, które wykonało Biuro Projektów Środowiskowych Michał Przybylski. Autor opracowania wskazał wstępną lokalizację, liczbę i typ obiektów, których wykonanie wpłynie na poprawę stopnia uwilgotnienia w obrębie płatów siedlisk przyrodniczych 7120 i 91D0. Siedliska 7120 i 91D0 stanowią kompleks leśno-torfowiskowy, którego stosunki gruntowo wodne są ściśle od siebie uzależnione, więc działania wskazane dla siedliska 7120 pozwolą osiągnąć cele działań ochronnych określone dla siedliska 91D0. Ze względu na fakt, że liczba, typ oraz lokalizacja obiektów, mających na celu zablokowanie rowów i lini odpływu wskazana w opracowaniu różniły się od tych wartości wskazanych w PZO, niniejszym zarządzeniem skorygowano zakres działań ochrony czynnej dla płatów siedlisk 7120 i 91D0 (załącznik nr 3). Ponadto skorygowano załącznik nr 6 w zakresie lokalizacji działań ochronnych dla siedlisk przyrodniczych 7120 i 91D0 (załącznik nr 4 do niniejszego zarządzenia).

W toku prac planistycznych związanych ze sporządzeniem projektu zmiany planu zadań ochronnych dla specjalnego obszaru ochrony siedlisk Bagna Izbickie PLH220001 zweryfikowano stan płatów siedliska 7120 w zakresie wskaźnika „obecność krzewów i podrostu drzew” oraz dokonano korekty w zakresie działań ochronnych w okresie obowiązywania planu zadań ochronnych w sposób umożliwiający monitoring i weryfikację oraz postęp w realizacji, kierując się potrzebą utrzymania lub odtworzenia właściwego stanu ochrony. Po weryfikacji terenowej płatów siedliska 7120 skorygowano działania ochronne dla niżej wymienionych biochor wraz z ich lokalizacją:

- biochory nr 8ac0, f852, 05a8, d3c3, 7c1a, 1427 – w wyniku sukcesji roślinności drzewiastej zaistniała konieczność usuwania odrośli lub nalotów drzew pojawiających się w płatach nieleśnej roślinności torfowiskowej i torfowiskowo-wrzosowiskowej z powierzchni, dla których w dokumentacji PZO nie wskazano potrzeby wykonania działań;

- biochory nr ba1d, 11f7, fe49, 728c, 5d89 – w wyniku sukcesji roślinności drzewiastej zaistniała konieczność usunięcia części drzew, dla ochrony i odtworzenia nieleśnej roślinności torfowiskowej z powierzchni, dla których w dokumentacji PZO nie wskazano potrzeby wykonania działań;

- biochory nr 6823, 82fc, 54af, d512 – omyłkowo zostały zakwalifikowane do działania w zakresie usuwania odrośli i nalotu, ze względu na istniejący drzewostan;

- biochory nr 9c52, a9a5 – omyłkowo wskazano jako siedlisko 7120; w wyniku weryfikacji terenowej wskazano brak siedliska 7120 na podanych płatach;

- biochory nr 21ed, 6823, fc4f, 82fc, 1572, 49ca, 07f5, 1304 – korekta powierzchni w wyniku weryfikacji terenowej.

Ponadto wprowadzono zapis o dopuszczeniu pozostawianiu pędów do 0,5 m na powierzchni siedliska, co pozwoli na optymalizację zagospodarowania biomasy powstałej podczas zabiegów. Odrośla i naloty powinny zostać usunięte z płatów w przypadku, gdy wizja terenowa wykazała taką potrzebę, co zracjonalizuje wydatkowanie środków na tego typu działania z zakresu ochrony czynnej.

Dodatkowo dokonano korekty lokalizacji urządzeń służących do monitorowania warunków wodnych torfowiska:

- usunięto wydzielania nr 254Ad i 254Ab – zostały wskazane omyłkowo wskutek wykorzystania nieaktualnych danych GIS w oddziale 254A;

- dodano wydzielania nr 254Aa i 254Ac – wskazano poprawne wydzielania w oddziale nr 254A;

- dodano działkę nr 151/1 obręb Ciemino – rów, w którym rejestrowany ma być poziom wody, występuje na odrębnej działce.

Ponadto wykreślono działania już zrealizowane.

Po opracowaniu wyżej opisanych zmian zapisów w obowiązującym PZO, zgodnie z art. 28 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody zapewniono możliwość udziału osobom zainteresowanym i działającym w obrębie siedlisk w pracach nad tworzeniem projektu zmiany PZO. Projekt zmiany zarządzenia wysłano do Zespołu Lokalnej Współpracy elektronicznie. W ramach współpracy projekt opiniował Słowiński Park Narodowy.

Projekt został zaopiniowany przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska. Zgłoszone uwagi uwzględniono.

Informacje o zamiarze przystąpienia do zmiany planu zadań ochronnych zamieszczono w formie obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku nr RDOŚ-Gd-WOC..... z dnia r. na tablicy ogłoszeń RDOŚ w Gdańsku, na stronie internetowej RDOŚ w Gdańsku, przesłano do Starostwa oraz Urzędu Gminy Główny z prośbą o wywieszenie na tablicach ogłoszeń oraz w prasie (Obwieszczenie RDOŚ-Gd-WOC..... Gazeta Wyborcza

Projekt zmiany zarządzenia udostępniono publicznie, zgodnie z art. 28 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029). Udział społeczny został zagwarantowany poprzez ogłoszenie informacji o możliwości zapoznania z projektem zmiany PZO oraz o możliwości składania uwag i wniosków do planu. Informacje powyższe zostały zamieszczone w formie obwieszczenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku nr RDOŚ-Gd-WOC..... z dnia r. na tablicy ogłoszeń RDOŚ w Gdańsku, na stronie internetowej RDOŚ w Gdańsku oraz przesłane do Starostwa w Słupsku oraz Urzędu Gminy Główny z prośbą o wywieszenie na tablicach ogłoszeń, a także w prasie (Obwieszczenie RDOŚ-Gd-WOC..... dnia r) Gazeta Wyborcza

W tym czasie wpłynęły następujące uwagi społeczne:

Projekt zarządzenia wpisano do publicznie dostępnego wykazu danych prowadzonego na stronie internetowej www.ekoportal.pl, pod numerem

Projekt zarządzenia został uzgodniony, w trybie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2022 r. poz. 135) z Wojewodą Pomorskim, pismem